

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **A. S.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**

se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2020, čj. OAM-177/ZA-ZA11-HA10-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný správní orgán vydal dne 14. 5. 2020 rozhodnutí, kterým zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, a to s odkazem na ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), v platném znění.
2. Žalovaný v rozhodnutí uvedl rozhodné skutečnosti, sdělené žalobcem v jeho žádosti, a to, že je státním příslušníkem Indické republiky, je pandžábské národnosti a vyznává sikhismus. Nikdy nebyl politicky organizován ani angažován, je ženatý, má dvě děti, rodina žije v Indii ve městě Beas. Dům, v němž rodina žije, dostal žalobce od svého

zaměstnavatele, u něhož pracuje i jeho manželka, jedná se o ašram. Žalobce tam pracoval jako kuchař a současně tam i bydlel. Poprvé žalobce přicestoval letecky v r. 2013, za svého pobytu zde vycestoval jednou do Indie, začátkem r. 2016. Pobýval tam asi 4 měsíce, jel na svatbu bratra. Zdravotní problémy nemá. Nikdy nežádal o azyl, měl povolení pro pobyt pouze v ČR. O mezinárodní ochranu žádá, neboť přišel o povolení k pobytu, nepožádal o změnu zaměstnavatele v zákonné lhůtě. V ČR odváděl šest let daně, což považuje za dlouhou dobu, po zákonné lhůtě 6 měsíců zamýšlí opět najít si zaměstnání a začít platit daně, myslí si, že by tak opět měl dosáhnout na pobytové oprávnění. Do Indie se odmítá vrátit. V průběhu pohovoru pak žalobce sdělil, že si myslel, že v ČR pobývá legálně, neboť měl povolení legálního pobytu do 31. 8. 2020, přišel o něj však proto, že nepožádal v zákonné lhůtě o změnu zaměstnavatele. Od jednoho Inda se dozvěděl, že nemá jinou možnost legalizace zdejšího pobytu než podat žádost o mezinárodní ochranu. Do ČR žalobce přicestoval poté, co se ve vlasti seznámil s jedním občanem ČR, který se jmenoval Patrik, vycestoval s ním do Prahy a pracoval jako kuchař. V Indii zůstala manželka s dětmi, nastoupila na jeho místo a měla za ním přijet v momentě, kdy by získal trvalé povolení k pobytu. Do Indie se žalobce odmítá vrátit, není tam nyní dobrá situace, někdy tam dochází k útokům na sikhly, ašram a gurudvary. Jsou tam náboženské problémy, které by se ho mohly týkat, je sikh a mohl by se stát terčem útoku. Nikdy problémy neměl, ale poslední rok se tam množí, bylo zavřeno několik sikhských modliteben, Indové věří v různá náboženství a nemají se vzájemně v oblibě. Žalobce rovněž uvedl, že sleduje situaci v Pandžábu na internetu, je v telefonickém kontaktu s rodinou. Před ašramem, kde bydlí rodina, obsadily osoby jiné víry vchod a nepouštěli věřící dovnitř. On se tam nemá kde přestěhovat, rodina problémy nemá. V ČR pobýval nelegálně kvůli zaměstnavateli, který nenahlásil potřebné náležitosti na úřad v zákonné lhůtě.

3. Žalovaný označil za důvod podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jeho obavy coby příslušníka sikhské komunity, z návratu do Indie, a to před neadekvátním jednáním tamních stoupenců jiných náboženských komunit. Správní orgán na str. 2 provedl výčet podkladových informací, které shromáždil za účelem posouzení žalobcem uvedených skutečností a situace v zemi původu. Žalovaný dále odkázal na zákon o azylu a jeho ustanovení § 16 odst. 2, podle něhož se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, a uzavřel, že vzhledem k § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, je Indie Českou republikou považována za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
4. V dalším pak i na základě podkladů správní orgán dospěl k závěru, že v Indii obecně i soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestání a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a občané či osoby bez státního občanství ji neopouštějí z důvodů, uvedených v § 12 nebo § 14a) zákona o azylu, země ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, umožňuje činnost právníkům osobám, dohlížejícím na stav dodržování lidských práv.

5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal Indii za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a zhodnotil výpověď žalobce tak, že není osobou, pro kterou by Indii nebylo možné za takovou považovat, má v případě jakýchkoliv problémů možnost využít ochrany kompetentních orgánů své vlasti. Žalovaný konstatoval, že důkazní břemeno je v obdobném případě na žadateli, který je povinen prokázat, že v jeho konkrétním případě zem původu za bezpečnou považovat a pojednal o postavení sikhů v zemi původu na podkladě shromážděných zpráv a informací, jakož i o celkové situaci v zemi a situaci žalobce (prakticky argumentace viz shora).

II. Žalobní argumentace

6. Žaloba provedla výčet porušených ustanovení jednak zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), konkrétně namítala porušení jeho § 2 a § 3 s tím, že nebyl dostatečně zjištěn stav žalobcovy věci s tím, aby nevzbuzoval důvodné pochybnosti, dále jeho ustanovení §§ 50, 52 a 68, dále pak zákona o azylu – zde namítá porušení §§ 12, 14, 14a, 16 odst. 2 a 23c.
7. Žaloba namítá, že žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 až 14a zákona o azylu, hrozí mu pronásledování a namítá, že správní orgán se odchýlil od ustálené judikatury správních soudů. V poslední době stoupá nebezpečí náboženského pronásledování kvůli zhoršujícím se vztahům mezi jednotlivými náboženskými skupinami, eskalace je tolerována a místy i podporována vládou, vchod do ašramu, kde žije jeho rodina, je blokován osobami jiné víry.
8. Výše cit. vyhlášku MV považuje žalobce za rozpornou s ústavním pořádkem ČR, neboť vydání seznamu bezpečných zemí původu vyhláškou je rozporné s Listinou základních práv a svobod, která předpokládá úpravu základních práv a svobod zákonem a žalobci naznačený stav zhoršuje jeho postavení při prokazování nebezpečí pronásledování a vážné újmy. Rozhodnutí žalovaného, opřené o cit. vyhlášku, je tak rozporné s čl. 4 Listiny. K povinnosti prokázání svého nepříznivého postavení v zemi původu žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), čj. 5 Azs 23/2013, které pojednává o smyslu institutu bezpečné země v souvislosti se standardem ochrany lidských práv. Žalobce je dále ke znění čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice přesvědčen, že předložil žalovanému závažné důvody pro to, aby nebylo možné v jeho případě považovat Indii za bezpečnou zem původu.
9. Protože zhoršení situace je patrné z průběhu posledního roku, žalovaný argumentoval zprávami, které jsou starší, nové podklady již o útocích na náboženské menšiny pojednávají, žalovaný proto neměl dostatek aktuálních podkladů. Pokud pak správní orgán odkazoval na možnosti vnitřní ochrany v zemi původu, z rozhodnutí NSS čj. 6 Azs 74/2009 plyne, že mohou nastat situace, kdy není možné či účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou. Prostředky možnosti obrátit se o pomoc na orgány veřejné moci jsou zpravidla zakotveny i v právních řádech nedemokratických zemí a zemích porušujících lidská práva a svobody. Poukázal na aktuální zprávy HRW, z nichž plyne neplnění povinností vlády vůči náboženským menšinám. Žaloba navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.
10. V písemné replice ze dne 24. 8. 2020 žalobce reagoval na vyjádření žalovaného, sdělil, že např. v rozhodnutí NSS 8 Azs 27/2019 soud připustil, že každá žádost o azyl je svým způsobem snaha legalizovat zdejší pobyt a připomněl, že nemá právnické vzdělání, nicméně žádné ustanovení zákona neurčuje, že o mezinárodní ochranu je nutné žádat bezprostředně poté, co je to možné.

III. Vyjádření žalovaného

11. Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 24. 6. 2020 vyplývá přesvědčení, že žalovaný ve věci žalobce postupoval zcela v souladu se zákonem o azylu, správním řádem a dalšími právními předpisy, primárním důvodem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu

byla snaha o legalizaci zdejšího pobytu, uvedl, že proměškal lhůtu k podání žádosti o změnu zaměstnavatele a na základě toho obdržel dopis od OAMP, že pobývá na území ČR nelegálně. Do Indie se nechtěl vrátit, kamarád Kala mu poradil, aby si požádal o azyl. Chce si zde najít opět zaměstnání a platit daně.

12. Žalovaný nesouhlasí s žalobní námitkou směřující k tomu, že čelí pronásledování pro své náboženské přesvědčení, v pohovoru dne 28. 2. 2020 sice uvedl, že v Indii jsou náboženské problémy, neboť lidé věří v různá náboženství, dále však uvedl, že ani on, ani jeho rodina se terčem útoků nikdy nestali a žalovaný doplňuje, že pokud by žalobce čelil pronásledování, jistě by o azyl požádal dříve a nikoliv až ve chvíli, kdy zjistil, že se zdržuje na území ČR nelegálně. Zde správní orgán odkazuje na rozhodnutí NSS čj. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005, či 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, pojednávající o nezbytnosti žádat o azyl neprodleně poté, co k tomu má žadatel příležitost....
13. K námitkám o použitých informačních zdrojích, tyto jsou pro závěr o bezpečné zemi vůči žalobci považovat za dostačující, aktuální a relevantní. Obsahem správního spisu lze tvrzení žalobce vyvrátit, dokument Hodnocení Indie jako bezpečné země původu ze dne 15. 7. 2019 dokládá, že žalovaný nehodnotil nějaké svoje vlastní úvahy či názory, ale objektivní podklad. V jeho závěru je soupis zdrojů, na základě nichž byla informace zpracována, z něho lze usuzovat, že se jedná o uznávané a relevantní veřejně dostupné informace. Žalobce měl v průběhu řízení možnost doložit jakékoliv materiály a podklady.
14. Ze všech skutečností, výše uvedených, dospěl žalovaný k závěru, že žalobce podal svou žádost účelově a odkazuje proto na judikaturu NSS 7 Azs 117/2004, ze dne 18. 11. 2004 o mimořádnosti institutu azylu, který nelze využívat pro legalizaci pobytu na území ČR. K takové úpravě pobytu slouží jednotlivé instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Správní orgán je přesvědčen o správnosti a úplnosti posouzení věci žalobce a navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze zjištěného skutkového a právního stavu (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení, vedeného s žalobcem, a v napadeném rozhodnutí neshledal. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem účastníků řízení.
16. Ze správního spisu soud konstatuje, že žalobce poskytl žalovanému údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 28. 2. 2020, uvedl, že je státním příslušníkem Indické republiky, náboženství sikh, nikdy nebyl politicky aktivní, ženatý, manželka a děti žijí v Indii. Doma v Indii byl v průběhu pobytu v ČR, kam přiletěl v r. 2013, na začátku r. 2016, asi 4 měsíce, kdy jeho bratr se ženil. Je zdravý, o mezinárodní ochranu nikdy nežádal. Jako důvod své žádosti uvedl, že podal pozdě žádost o změnu zaměstnavatele, nechtěl se vrátit domů. Po půl roce si chce najít zaměstnání a platit daně, předtím platil 6 let a to je dost dlouhá doba. Až začne platit daně, dostane zřejmě i pobyt.
17. Téhož dne v rámci pohovoru žalobce sdělil, že dostal dopis od OAMP, že zde pobývá od 14. 11. 2019 nelegálně, kdyby to věděl, požádal by již dříve, na kartě povolení pobytu měl datum do 31. 8. 2020. Když ukončil práci v Praze, našel si práci v Ostravě, než ale

zaměstnavatel vyřídil všechny papíry, bylo již pozdě. O možnosti azylu mu řekl jeden Ind, sdělil mu, že nemá jinou možnost. V Indii poznal Čecha Patrika, byl vegetarián a chtěl otevřít v Praze restauraci, vzal žalobce jako kuchaře do Prahy. Jiný důvod odjezdu z vlasti neměl. Manželka nastoupila na jeho místo a měla přijet za ním. Žalobce uvedl, že do Indie se nechce vrátit, není tam teď dobrá situace, někdy tam útočí na sikhy, ašram, jsou tam náboženské problémy. On je sikh a mohl by být terčem útoku. Několik modliteben bylo v Pandžábu zavřeno, různí lidé věří v různá náboženství a nemají se navzájem rádi. Před vchodem do ašramu seděli cizí lidé a nechtěli pustit lidi dovnitř. On sám žádné útoky nezažil, nyní je tam jiná situace. Za jeho nelegální pobyt může zaměstnavatel, který ho včas nenahlásil na úřadu.

18. Dne 12. 5. 2020 byl žalobce seznámen s podklady, které žalovaný shromáždil v jeho věci za účelem posouzení situace v zemi původu, uvedl, že oblast, kde bydlí, není bezpečná, o víkendu tam zabili tři nebo čtyři lidi, Indie je velká země a všechny zprávy o tamním dění se neobjevují. Krajský soud konstatuje, že informace, s nimiž byl žalobce seznámen, jsou součástí správního spisu.
19. **Zákon o azylu ve svém § 16 odst. 2** upravuje možnost zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
20. Po přezkoumání věci žalobce, pečlivém prostudování skutečností, které sdělil ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, poté v průběhu pohovoru, dospěl soud k závěru, že ze všech výše uvedených skutečností je možné považovat za zjevné, že žalobce před opuštěním vlasti a vydáním se za prací do České republiky neměl vůbec žádné problémy v zemi původu, jeho poukaz na splnění podmínek § 12 zákona o azylu tak vychází buď z jeho snahy o zveličení své situace za účelem získání povolení k zdejšímu pobytu formou azylu, případně z naprosté neznalosti jednotlivých ustanovení zákona o azylu. Žalobce nesdělil žádné problémy, kterým by byl případně vystaven v zemi původu, navrátil se tam na svatbu svého bratra a několik měsíců tam pobýval, o žádných problémech správní orgán neinformoval, nemůže tak dost dobře argumentovat pronásledováním z azylově relevantních důvodů. Je nasnadě, že taková argumentace nemůže být označena jinak, než jako naprosto účelová. Dále se proto soud zabýval pouze námitkou zhoršení tamní situace v mezidobí, kdy žalobce poukazoval na to, že je sikh a mohl by proto mít po svém návratu do země původu problémy. Zde je však patrné, že jeho rodina žádné vážnější problémy neměla a nemá, manželka nastoupila na jeho bývalé pracovní místo a bydlí v ašramu, tuto možnost dostala rodina od svého zaměstnavatele. Žalobce uvedl, že poté, co by získal trvalý pobyt v ČR, počítal s tím, že rodina přijede za ním. Jeho plánem tak zcela zřejmě od počátku zdejšího pobytu bylo přesídlení rodiny do České republiky. Žalobce krom citované námítky prakticky uvedl jako argumentaci pro podání své žádosti skutečnost, že se tak stalo proto, že jeho nový zaměstnavatel nezabezpečil včas jeho legální pracovní povolení a ocitl se tak v České republice nelegálně. Takový důvod však není možným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a institut azylu nelze zaměňovat s jinými formami pobytového oprávnění na zdejším území. Z žalobcova přednesu i argumentace, uváděné zejména v průběhu správního řízení plyne, že si této skutečnosti zřejmě nebyl plnohodnotně vědom.
21. Pokud se pak týká samotné aktuální situace v Indii, touto se žalovaný v průběhu správního řízení zabýval, a to velmi podrobně na straně 3 a 4 svého rozhodnutí ve věci.

Žalovaný rozhodoval v květnu 2020, jím zaopatřené podklady z r. 2019 jsou proto soudem považovány vzhledem k obecné námitce o možných střetech, motivovaných různým náboženstvím, za dostatečně aktuální. Námitku o nezákonnosti využití seznamu bezpečných zemí krajský soud nepovažuje za důvodnou, neboť využití institutu bezpečné země původu nezhoršuje postavení žadatele pro zhodnocení otázky možné aplikace mezinárodní ochrany v rozporu s právní úpravou, když do citovaného seznamu jsou zařazeny jednotlivé státy až po velmi pečlivém procesu zkoumání všech atributů lidskoprávní oblasti. Pokud pak jednotlivá země splní všechna potřebná kritéria, je správně toliko na žadateli, aby přesvědčivým způsobem doložil, proč on sám může mít v takovém státě azylově relevantní problémy. Zde, dle přesvědčení soudu, právní úprava naopak logicky vyžaduje, aby nebyl institut azylu zbytečně nadužíván osobami, které se vyhýbají z jakéhokoliv důvodu procesu pobytových oprávnění, upravených zákonem o pobytu cizinců. Žalobcovy obecné, hypotetické, a soud je přesvědčen, že i účelové námitky o možných problémech z náboženských důvodů, však takovými důkazy nebyly a být nemohly.

22. Zákon o azylu upravuje kritéria bezpečné země původu ve svém ustanovení § 2, odst. 1, písm. k), je jím takový stát, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané neopouštějí z důvodů, uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vč. norem týkajících se účinných opravných prostředků a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Pokud pak žalovaný poukázal na skutečnost, že země původu žalobce byla na základě uvedených zákonných kritérií (§ 2 bod 8 vyhlášky č. 328/2015 Sb.) zařazena do seznamu bezpečných zemí původu, soud považuje námitku v žalobě uvedenou o nezákonném stavu za bezpředmětnou a účelovou.
23. Krajský soud tak po přezkoumání věci dal za pravdu dostatečné argumentaci žalovaného, neboť námitky žalobce shledal lichými a za daného stavu věci je považoval za účelové.
24. Na základě všech výše uvedených skutečností tedy dospěl soud k závěru o nedůvodnosti žaloby, tuto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

25. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 12. března 2021

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně